

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Tilbudsevaluering. Begrunnelse.

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av en rammeavtale for behandling og transport av restavfall. Klagenemnda konkluderte med at innklagede hadde brutt prinsippet om etterprøvbarhet ved evalueringen av tilbudene, og begrunnelsesplikten. Klagers anførsel om at poengene som var utmålt under det kvalitative tildelingskriteriet ikke gjenspeilet relevante forskjeller, og dermed at evalueringsmetoden som var benyttet var ulovlig, førte ikke frem.

Klagenemndas avgjørelse 12. august 2024 i sak 2024/0364

Klager: Geminor AS

Innklaget: Nordfjord Miljøverk IKS

Klagenemndas

medlemmer: Bjørn Berg, Christina Paludan Melson og Hanne S. Torkelsen

Bakgrunn:

- (1) Nordfjord Miljøverk IKS (heretter *innklagede*) kunngjorde 21. desember 2023 en åpen anbudskonkurranse for en rammeavtale for behandling og transport av restavfall fra husholdninger, fritidseiendommer og næring i Nomil-området (Bremanger, Gloppen, Stryn, Stad og Kinn kommuner). Anskaffelsens verdi var i kunngjøringens punkt 5.1.5 «Value» estimert til kroner 35 000 000.
- (2) Det fulgte av konkurransegrunnlagets punkt 5 «Tildelingskriteria» at valg av leverandør skulle foretas på bakgrunn av hvilket tilbud som hadde det beste forholdet mellom pris/kostnad og kvalitet, basert på følgende tildelingskriterier:

Tildelingskriterium	Vekt	Dokumentasjonskrav
Pris: <i>Det skal gjevast opp pris på transport og handsaming i norske kroner pr. tonn eks. mva. Det skal gjevast lik pris på hushaldningsavfall og næringsavfall/restavfall frå gjenbruksstasjonane.</i>	80 %	• Ferdig utfylt prisskjema i tråd med rettleiinga på skjemaet (vedlegg 2)
Kvalitet og Gjennomføring: <i>Leverandør skal som ein del av tilbodet legge fram gjennomføringsplan for leveransen. Planen skal skildre prosedyrar for å sikre tilstrekkeleg transportkapasitet med omsyn til maksimallager, service og kontakt mot oppdragsgjevar, rapporteringssystem,</i>	20 %	• Gjennomføringsplan

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

reservekapasitet og beredskap med vidare.		
---	--	--

- (3) Det fulgte vidare av konkurransegrunnlagets punkt 5.1 «*Evalueringsmetode*» at

«Ved evaluering av tildelingskriteriet pris vil ein legge til grunn berekna pris oppgjeve i «samla estimert årspris eks mva til evaluering» i leverandøren sitt tilbod. Det vert føreteke ei lineær vurdering der beste pris vert gjeve 10 poeng, mens andre tilbod får score etter ein skala der dobbel pris gjev 0 poeng.

Ved evaluering av tildelingskriteriet Kvalitet og Gjennomføring vil oppdragsgjevar vurdere løysingsskildring slik den framkjem i gjennomføringsplan. Her vil skildringar som syner gode, robuste løysingar med god ivaretaking av krav gjeve i konkurransen verte vurdert. Oppdragsgjevar vil gjere ei innkjøpsfagleg vurdering der beste tilbod vert gjeve 10 poeng, medan andre tilbod vert gjeve forholdsmessig score.»

- (4) Tilbudsfrist ble i konkurransegrunnlaget punkt 1.3 angitt til 5. februar 2024 klokken 12.00. I kunngjøringen var fristen satt til samme dato klokken 09.00.
- (5) Innklagede gjennomførte tilbudsåpning klokken 09.16, og det var da kommet inn to tilbud, fra BIR Ressurs AS og Norsk Råvare AS (heretter *valgte leverandør*). Klokken 11 kom det inn ytterligere ett tilbud fra Geminor AS (heretter *klager*). Innklagede ble da oppmerksom på at det var ulik frist i kunngjøring og konkurransegrunnlag, og ba på denne bakgrunn om en bekreftelse fra de to leverandørene som hadde levert innen fristen klokken 09.00, på at de godtok det tredje tilbudet. Dette ble akseptert.
- (6) Kontrakt ble tildelt 20. februar 2024. Valgte leverandør hadde levert den laveste tilbudsprisen, og mottok 10 poeng på tildelingskriteriet «*Pris*». Klager mottok 9,90 poeng på dette tildelingskriteriet.
- (7) Klager var vurdert best på tildelingskriteriet «*Kvalitet og gjennomføring*», og mottok 10 poeng på dette kriteriet. Valgte leverandør var vurdert nest best på det samme kriteriet, og mottok her 9,94 poeng. Samlet ble valgte leverandør tildelt 9,99 poeng, mens klager ble tildelt 9,92 poeng.
- (8) Forskjellene i kvalitet ble gitt følgende begrunnelse i tildelingsmeldingen:

«Her har oppdragsgjevar vurdert kvalitet på tilbodne tenester ut frå tilbydarane sine løysingsskildringar slik det framkjem i gjennomføringsplan. Ein har vurdert tilbodne løysingar for transport, system for rapportering, beredskap, kvalitetssystem mv. Tilboden kvalitet blir her vurdert til å være høgast hjå Geminor AS som får 10 poeng score. Dei er vurdert som best eller like god på alle evalueringspunkta. Deretter følger tilbodet til Norsk Råvare AS som er vurdert som best eller like god på alle praktiske delar av tenesten, men får eit lite trekk i høve rapporteringssystem, då dette var noko betre beskrive hjå Geminor. Norsk Råvare AS får ein score på 9,94 poeng på kvalitet. Tilbodet frå BIR Ressurs AS er også vurdert som godt, men får noko lågare score på robustheit og reservekapasitet i høve dei to andre tilboda. Bir Ressurs AS får ein score på 9,56 poeng.»

- (9) I det interne evalueringssystemet, fremgikk det at oppdragsgiver hadde vurdert følgende:

- Oppdragsansvarlig er beskrevet

- *Kontaktperson er beskrevet*
- *Rutiner for henting vil bli ivareteken*
- *Transportkapasitet til makslager*
- *Rapporteringssystem*
- *Reservekapasitet*
- *Beredskap*
- *Kvalitetssystem som ivaretek oppdraget*

- (10) Klager påklaget tildelingen 5. mars 2024. I klagen ble det argumentert for at utmålte poeng for tildelingskriteriet «*Kvalitet og Gjennomføring*» ikke reflekterte de relevante forskjellene mellom tilbudene.
- (11) Klagen ble besvart 7. mars 2024. Det ble ikke gitt medhold i klagen. Kontrakt ble inngått med valgte leverandør 8. april 2024.
- (12) Saken ble bragt inn for klagenemnda for offentlige anskaffelser 12. mars 2024.
- (13) Nemndsmøte i saken ble avholdt 5. august 2024.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (14) Innklagede har ikke funnet frem til og premiert relevante forskjeller mellom tilbudene. I konkurransegrunnlaget har innklagede klargjort hvordan tildelingskriteriet «*Kvalitet og Gjennomføring*» ville bli vurdert. Innklagede har kun vist til rapporteringssystemet som relevant forskjell mellom tilbudene. Klager har pekt på flere, relevante forskjeller mellom eget og valgte leverandørs tilbud, uten at innklagede har vist at – og eventuelt hvordan – disse forholdene er vurdert.
- (15) Klager har tilbudt balling av avfall som reserveløsning hos mottaker, uten at dette er premiert i evalueringen. Valgte leverandør har tilbudt en svakere reserveløsning enn klager, uten mulighet for balling eller mellomlagring. Valgte leverandør har også oppgitt erfaring fra en rekke avfallsselskap som de ikke har avtale på restavfall med. De skriver også om inngående kjennskap og erfaring med kontrakten det konkurreres om, uten å ha hatt denne kontrakten tidligere. Kjøreavstanden til sluttbehandlingsanlegget til valgte leverandør er tre ganger så lang som til klagers sluttbehandlingsanlegg, uten at dette er hensyntatt i evalueringen. Også BIR Ressurs AS har flere kvalitetsmessige svakheter i sitt tilbud, som ikke er gitt tilstrekkelig poengtrekk.
- (16) Med mindre innklagede kan vise at det ikke var andre relevante forskjeller mellom klagers og valgte leverandørs tilbud enn rapporteringssystemet, er tildelingskriteriet bedømt i strid med regelverket.
- (17) Poengene som er utmålt på tildelingskriteriet «*Kvalitet og Gjennomføring*» gjenspeiler ikke relevante forskjeller mellom tilbudene. Dette gjelder uavhengig av om innklagede har unnlatt å premiere andre relevante forskjeller enn det som gjelder rapporteringssystem. I det foreliggende har det vært lettere for valgte leverandør å få uttelling for sin noe lavere pris, enn det var for klager å få uttelling for sine kvalitetsfortrinn, i strid med kravet om at poengene som utmåles skal gjenspeile relevante forskjeller. Selv om det var 10 poeng til fordeling på dette tildelingskriteriet, har innklagede kun funnet grunnlag for å skille 0,06 poeng.

- (18) Innklagede kan ikke vise at metoden som ble brukt i bedømmelsen av «*Kvalitet og Gjennomføring*» har sikret at poengene som ble utmålt gjenspeilte relevante forskjeller. Det er ikke forutberegnelig at poengforskjellene mellom klagers og de to andre tilbudene skal være så små, og det har vært vanskeligere å få uttelling på dette tildelingskriteriet enn på priskriteriet. Poengskalaen som er brukt på tildelingskriteriet har dermed vært for grovmasket, og den har gitt ulovlige utslag i evalueringen.
- (19) Det er ikke gitt begrunnelse for tildelingen i henhold til regelverket, da begrunnelsen ikke redegjør for de egenskapene ved det vinnende tilbudet som har gitt uttelling under kvalitetskriteriet på en måte som gjør klager i stand til å vurdere om tilbudene reelt sett er likeverdige på kvalitet. Tildelingskriteriet «*Kvalitet og Gjennomføring*» la også opp til en samlet vurdering der flere forskjellige momenter kunne gi utslag. Bruddet på begrunnelsesplikten er imidlertid kun et utslag av at det er foretatt en ulovlig tildelingsevaluering.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (20) Det foreligger feil i konkurransen som skulle medført avlysning. Innklagede har angitt to forskjellige tilbudsfrister i henholdsvis kunngjøringen og konkurransegrunnlaget. Der hvor det er forskjeller mellom konkurransegrunnlaget og kunngjøringen, vil fristen i kunngjøringen gå foran. Klagers tilbud kom inn etter denne fristen, og skulle vært avvist. Klager mangler derfor saklig klageinteresse. Videre anføres er subsidiære.
- (21) Alle sidene ved tilbudet som er evaluert er både gitt poeng og en skriftlig kommentar. Det er derfor klart at alle relevante sider ved tildelingskriteriet er evaluert, og at alle relevante forskjeller er vurdert. Det eneste som skiller tilbudene fra klager og valgte leverandør er rapporteringssystemet. Selve poengsettingen er underlagt et innkjøpsfaglig skjønn.
- (22) Poengskalaen som har blitt brukt på tildelingskriteriet, har ikke vært for grov. Som det fremgår av evalueringsmatrisen, er det brukt en skala fra 0 til 10 poeng, hvor det også er brukt 0,5 poengs intervaller. Dersom det er lite som skiller tilbudene, vil de automatisk komme nær hverandre, eller likt ut, i poengsum. I den endelige poengsummen ble det brukt 3 desimaler, hvilket i seg selv er tilstrekkelig til å tilbakevise påstanden. At en liten kvalitetsforskjell kan bli viktigere enn en liten prisforskjell, eller omvendt, er helt normalt. I det foreliggende er valgte leverandør gitt et mindre trekk for rapporteringssystem sammenlignet med klager, som følge av at en må avtale og bestille rapporter manuelt i dialog med leverandør, mens klagers løsning gir mulighet til å hente statistikker og rapporter selv. Dette har liten praktisk betydning for innklagede, men er likevel vurdert som et skille mellom tilbudene.
- (23) Innklagede har identifisert og premiært relevante forskjeller under tildelingskriteriet «*Kvalitet og Gjennomføring*». Det er ikke ut fra ordlyden i tildelingskriteriet «*Kvalitet og Gjennomføring*» plikt til å vektlegge balling. Skissert reserveløsning hos to av landets store forbrenningsanlegg sikrer tilstrekkelig avsetning på avfallet.
- (24) Under evalueringspunktet «*Reservekapasitet og beredskap*» har innklagede vurdert hvor god bilpark, og hvor god kapasitet leverandørene har til å hente avfall ved behov. Det er ingen plikt til å legge vekt på noe mer enn dette.
- (25) Under «*Transportkapasitet og beredskap*» mener klager det skulle vært lagt vekt på kjøreavstand til sluttbehandling. Det vises til at dette har en miljøkonsekvens.

Miljøkonsekvenser kunne ikke lovlig vært vektlagt ut fra ordlyden i tildelingskriteriet. Det er heller ikke et relevant moment at det kan være værutfordringer på fjelloverganger vinterstid. Både klager og valgte leverandør bruker samme transportør. Stengte fjelloverganger mellom øst og vest på grunn av værforhold har ikke vært et problem med konsekvenser for innklagede.

- (26) Begrunnelsen som ble gitt for valg av leverandør oppfyller de krav som er satt i nemnds- og domstolspraksis. Det skal ikke gis en detaljert beskrivelse av hvordan det valgte tilbudet er vurdert i henhold til tildelingskriteriene. Det er ikke meningen at leverandørene skal kunne foreta en fullstendig overprøving av de vurderinger som oppdragsgiveren har gjort. Det er ikke et rettslig krav om å beskrive alle egenskaper ved tilbudene hvor det ikke er noe relevant som skiller dem.

Klagenemndas vurdering:

- (27) Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder behandling og transport av restavfall fra husholdninger, fritidseiendommer og næring i Nomil-området, som er en tjenesteanskaffelse. Anskaffelsens verdi er i kunngjøringens punkt 5.1.5 «Value» estimert til kroner 35 000 000. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser 17. juni 2016 nr. 73 følger anskaffelsen forskrift om offentlige anskaffelser 12. august 2016 nr. 974 del I og III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.
- (28) Innklagede har anført at klagers tilbud skulle vært avvist som for sent innkommet, samt at konkurransen skulle ha vært avlyst som følge av at det var oppgitt to forskjellige tilbudsfrister i konkurransegrunnlaget og kunngjøringsskjemaet, og at klager følgelig ikke har rettslig klageinteresse.
- (29) Den aktuelle konkurransen har imidlertid ikke blitt avlyst, og klagers tilbud har blitt evaluert. Innklagede har videre inngått kontrakt med valgte leverandør. Det fremstår derfor som klart for klagenemnda at klager, som har deltatt i konkurransen, har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6.

Tilbudsevaluering

- (30) Klagenemnda skal ta stilling til om innklagede har identifisert og premiært relevante forskjeller mellom tilbudene i sin poenggivning.
- (31) Klagenemnda skal ikke foreta en ny evaluering av tilbudene. Det som kan prøves, er om innklagede har forholdt seg til tildelingskriteriene slik de er angitt i konkurransegrunnlaget, om tilbudenes innhold er korrekt fastlagt, og om evalueringen er vilkårlig, sterkt urimelig eller i strid med de grunnleggende prinsippene i loven § 4, se Høyesteretts avgjørelse i Rt. 2007 s. 1783 avsnitt 42-44.
- (32) Det fremgikk av tildelingskriteriet «Kvalitet og Gjennomføring» at innklagede skulle evaluere på følgende:

«Leverandør skal som ein del av tilbodet legge fram gjennomføringsplan for leveransen. Planen skal skildre prosedyrar for å sikre tilstrekkeleg transportkapasitet med omsyn til maksimallager, service og kontakt mot oppdragsgjevar, rapporteringssystem, reservekapasitet og beredskap med vidare.»

- (33) Innklagede har her listet opp en rekke momenter som skulle vektlegges i evalueringen. Samtidig er det med formuleringen «*med videre*» sikret oppdragsgiver et skjønnsrom til å vektlegge andre forhold som knytter seg til kvalitet og gjennomføring i evalueringen.
- (34) Klager har fremhevet en rekke forskjeller mellom deres tilbud og valgte leverandørs tilbud som de mener det ikke er gitt uttelling for. Nemnda vil gjennomgå hver av disse under. Som klager påpeker, har nemnda som utgangspunkt full prøvingsadgang med hensyn til hvilke momenter som er relevante i vurderingen. Dette innebærer imidlertid ikke at nemnda fullt ut prøver om et relevant moment skal tillegges betydning i den konkrete vurderingen. Hvilken vekt momentene skal gis, ligger til det innkjøpsfaglige skjønn.
- (35) For det første har klager anført at klager skulle hatt større uttelling enn valgte leverandør for å tilby muligheten for «*balling*» av avfall. Klager har opplyst at «*balling*» er en teknikk for håndtering av avfall som innebærer at avfallet blir emballert i baller. Dette skal innebære at avfallet kan transporteres på flere måter enn ved ren bulktransport, og at det kan lagres fordi det ikke vil selvanne. Klager mener at dette innebærer en faktisk forskjell mellom klagers og valgte leverandørs tilbud, som skulle vært vektlagt under «*transportkapasitet*» og «*beredskap*».
- (36) Ordlyden «*transportkapasitet*» og «*reservekapasitet og beredskap*» åpner for at «*balling*» er relevant, men også for at andre løsninger som ivaretar transport-, reservekapasitet og beredskap vil kunne vektlegges på lik linje som balling. Innklagede har redegjort for at valgte leverandør har fått lik uttelling som klager på dette punktet ettersom valgte leverandørs skisserte reserveløsning hos to av landets store forbrenningsanlegg sikrer tilstrekkelig avsetning på avfallet. Innklagede har videre vist til at levering til direkte forbrenning er mest effektivt.
- (37) Innklagede har i evalueringen ikke vist hvordan valgte leverandørs løsning er vurdert konkret opp mot klagers, annet enn at denne løsningen er vurdert som «*tilstrekkelig*». Det er heller ikke – hverken i den opprinnelige evalueringen eller i saken for Klagenemnda – gitt noen videre begrunnelse for hvorfor levering direkte til forbrenning er mer effektivt i en beredskapssituasjon. Ut fra begrunnelsen som er gitt, er det derfor ikke mulig for klagenemnda å vurdere om evalueringen av dette punktet er gjort i tråd med anskaffelsesregelverket.
- (38) Klager har også anført at det er tre ganger så langt til valgte leverandørs mottaksanlegg som til deres eget, og at dette nødvendigvis vil ha en innvirkning på transportkapasiteten som følge av værutfordringer på vinterstid. Det er også påpekt at dette har en miljøeffekt. Klager har tilbudt å transportere avfallet til hovedmottak på Vestlandet, og har også reservemottak på Vestlandet. Valgte leverandør transporterer avfallet til mottak på Østlandet. Innklagede har forklart at både klager og valgte leverandør bruker samme transportør, samt at værutfordringer og stengte veier ikke er noe de har hatt problemer med, og derfor ikke har hatt behov for å vektlegge i evalueringen.
- (39) Nemnda er enig med innklagede i at tildelingskriteriets ordlyd ikke åpnet for å vektlegge miljøhensyn ved avstand og transport til forbrenningsanlegg. Likevel fremstår det klart at avstand til mottaksanlegg, og i den forbindelse værutfordringer vinterstid på fjellovergangene fra Vestlandet til Østlandet, er relevante momenter ved vurderingen av transportkapasitet og beredskap. Innklagede har ikke begrunnet sin vurdering av avstanden til forbrenningsanleggene på annen måte enn at værutfordringer på

fjelloverganger vinterstid ikke har vært et problem, og derfor ikke er vektlagt. Det er uklart for nemnda om innklagede her har relevante erfaringer å vise til; dersom transporten tidligere ikke har skjedd over de aktuelle fjellovergangene, kan ikke innklagedes tidligere erfaringer si noe om valgte leverandørs tilbud. Med den snau begrunnelsen som innklagede her gir, er det ikke mulig for nemnda å vurdere om evalueringen på dette punktet er i tråd med anskaffelsesregelverket.

- (40) Videre har klager anført at valgte leverandør har tilbudt en svakere reserveløsning enn klager, som følge av at mottaksanleggene til valgte leverandør må være svenske anlegg. Innklagede har opplyst at valgte leverandør ikke benytter seg av svenske anlegg. Klagenemnda har kun fått oversendt en sladdet versjon av valgte leverandørs tilbud. Det fremkommer imidlertid ikke opplysninger av dette tilbudet som skulle tilsi at de benytter seg av svenske mottaksanlegg. Nemnda finner derfor ikke grunn til å gå nærmere inn på denne anførselen.
- (41) Klager har også anført at kvaliteten på leverandørenes erfaring ikke synes å være vurdert, og at referansene til valgte leverandør tilsynelatende ikke er dokumentert med periode, fraksjon og kontaktinformasjon. Innklagede har forklart at dette ikke er vektlagt i vurderingen, og nemnda kan heller ikke se at innklagede var forpliktet til å vektlegge det. Nemnda finner heller ikke grunn til å gå inn på klagers anførsel om at valgte leverandør ikke har inngående kjennskap og erfaring med kontrakten det konkurreres om, da innklagede har forklart at heller ikke dette er vektlagt i vurderingen.
- (42) Innklagede har på flere punkter gitt en mangelfull redegjørelse for evalueringen som er gjort, og det følgelig ikke mulig for klagenemnda å vurdere om evalueringen under tildelingskriteriet «Kvalitet og Gjennomføring» er i tråd med anskaffelsesregelverket. Dette innebærer i seg selv et brudd på prinsippet om etterprøvbarehet jf. anskaffelsesloven § 4.

Evalueringemetode

- (43) Klager har videre anført at poengene som ble utmålt ikke gjenspeiler relevante forskjeller og at det er vanskeligere å få uttelling for kvalitative forskjeller enn for prismessige forskjeller.
- (44) Klagenemnda forstår dette som en anførsel om at evalueringsmetoden som er benyttet er ulovlig, og det er dette spørsmålet nemnda vil ta stilling til.
- (45) Ved valg av evalueringsmetode har oppdragsgiver et innkjøpsfaglig skjønn. Temaet for rettslig kontroll er ikke om evalueringsmetoden er optimal, men om den er lovlig. Et sentralt spørsmål i denne vurderingen er om metoden gir utslag som gjenspeiler relevante forskjeller mellom tilbudene, jf. blant annet lagmannsrettens avgjørelse i LB-2017-100799 og klagenemndas avgjørelse i sakene 2020/888 avsnitt 41 og 2022/1021 avsnitt 47 med videre henvisninger. Klagenemnda har tidligere uttalt at en evalueringsmetode vil «gi egnede utslag hvis et fortrinn på ett tildelingskriterium kan utlignes ved et tilsvarende fortrinn på et annet tildelingskriterium», se blant annet sak 2019/203 avsnitt 48.
- (46) Av konkurransegrunnlaget punkt 5.1 «Evalueringsmetode» fremgikk det at

«Ved evaluering av tildelingskriteriet Kvalitet og Gjennomføring vil oppdragsgjevar vurdere løysingsskilddring slik den framkjem i gjennnnomføringsplan. Her vil skilddringar som synes gode robuste løysingar med god ivaretaking av krav gjeve i konkurransen verte vurdert. Oppdragsgjevar vil gjere ei innkjøpsfagleg vurdering der beste tilbod vert gjeve 10 poeng, medan andre tilbod vert gjeve forholds messig score.»

- (47) Det fremkommer av den fullstendige evalueringsmatrisen til innklagede at det er vurdert om oppdragsgiver og kontaktperson er beskrevet, om rutiner for henting vil bli ivaretatt, transportkapasitet i forhold til makslager, rapporteringssystem, reservekapasitet, beredskap og kvalitetssystem som ivaretar oppdraget. Det fremkommer også av matrisen at hvert av disse punktene er vektet likt inn i totalscoren på det kvalitative tildelingskriteriet, altså med 1/8 hver.
- (48) Klager oppnådde 10 poeng på samtlige vurderingspunkter, mens valgte leverandør fikk et trekk på 0,5 poeng for kvalitative forskjeller i de tilbudte rapporteringssystemene. Valgte leverandør oppnådde 10 poeng på resten av evalueringspunktene. Samlet under tildelingskriteriet fikk klager 10,00 poeng, mens valgte leverandør fikk 9,94.
- (49) Klager har vist til at det var 10 poeng til fordeling, men at innklagede har valgt å skille mellom tilbudene til klager og valgte leverandør med kun 0,06 poeng. Klager har også argumentert for at det ikke var forutberegnelig at forskjellen på rapporteringssystemet ga så lite utslag.
- (50) Problemstillingen for nemnda er om det er gitt så liten uttelling på kvalitetskriteriet for forskjeller knyttet til rapporteringssystemet at det ikke gjenspeiler relevante forskjeller som kan utjevnes av lavere pris.
- (51) I evalueringsmatrisen er poengforskjellen kun begrunnet med at klager har «Gode system», mens valgte leverandør har fått kommentaren «Usikker – ikke prøvt». Innklagede har i etterkant begrunnet poengtrekket for nemnda med at klager har elektroniske påloggingsløsninger som gir oppdragsgiver mulighet til å hente de statistikker og rapporter som er nødvendig til enhver tid, mens valgte leverandør har tilbudt en løsning hvor rapporter må avtales og bestilles manuelt i dialog med leverandør. Innklagede har imidlertid opplyst om at dette har liten praktisk betydning for oppdragsgiver, og at det derfor ikke er gitt et større trekk enn 0,5 poeng. Etter nemndas vurdering kan det stilles spørsmål om det burde vært gitt større trekk for dette, men finner i lys av innklagedes forklaring om at forskjellen i tilbudene hadde liten praktisk betydning for innklagede, ikke grunnlag for å komme til at poenggivningen på dette punktet ikke gjenspeiler relevante forskjeller som kan utjevnes av en lavere pris.
- (52) Som klager har påpekt, er heller ikke de poengmessige forskjellene opp mot den tredje leverandøren spesielt store. Også denne leverandøren har mottatt mellom 9 og 10 poeng på samtlige av evalueringspunktene under det kvalitative tildelingskriteriet.
- (53) Denne leverandørens tilbud er vurdert som godt, men det er gitt trekk på grunn av lokalisering av transportør. Også på dette punktet kan det etter nemndas vurdering stilles spørsmål om det burde vært gitt større trekk for de forskjellene som er identifisert, men finner likevel at innklagedes poenggivninger et utslag av et innkjøpsfaglig skjønn i dette konkrete tilfellet, som ikke skal overprøves.

- (54) Klagenemnda kan derfor ikke se at metoden som er benyttet ikke gir egnede utslag i den samlede vurderingen.

Begrunnelsesplikten

- (55) Det neste spørsmålet klagenemnda skal ta stilling til, er om innklagede har brutt forskriften ved å gi en mangelfull begrunnelse for valg av leverandør.
- (56) Klagenemnda vurderer begrunnelsen slik den fremkommer av tildelingsmeldingen ettersom det er denne leverandørene måtte forholde seg til ved vurderingen av om de skulle forfølge tildelingsbeslutningen. Dette innebærer at den nærmere begrunnelsen som ble gitt i evalueringsmatrisen, som klager fikk tilgang til under klagebehandlingen for nemnda, ikke vil være relevant for vurderingen av om oppdragsgiver har overholdt begrunnelsesplikten.
- (57) Det følger av forskriften § 25-1 (2) at begrunnelsen skal inneholde en *«redegjørelse for det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler i samsvar med tildelingskriteriene»*. Klagenemnda har i en rekke avgjørelser tolket kravet slik at begrunnelsen må angi de forhold som oppdragsgiver har lagt til grunn for sine beslutninger, og gjøre leverandørene i stand til å forstå hvilke forhold som har gjort at oppdragsgiver har bedømt valgte leverandørs tilbud som best basert på de fastsatte kriteriene, se blant annet klagenemndas avgjørelse i sakene 2023/236 avsnitt 110 og 2023/194 avsnitt 53.
- (58) Kravene til begrunnelse avhenger av forholdene i den enkelte sak, og som utgangspunkt stilles det også strengere krav til begrunnelsen jo mer skjønnsmessig et tildelingskriterium er utformet. I tilfeller hvor det er små prisforskjeller mellom tilbudene, vil leverandørene ha et større behov for utfyllende begrunnelse, se blant annet klagenemndas avgjørelse i sak 2018/125 avsnitt 67.
- (59) I foreliggende sak var det svært jevnt mellom klager og valgte leverandør, med totalscore på henholdsvis 9,92 poeng og 9,99 poeng. På priskriteriet oppnådde valgte leverandør 0,10 poeng mer enn klager, mens klager altså oppnådde 0,06 poeng mer på kvalitet enn valgte leverandør. Det må derfor etter klagenemndas vurdering stilles forholdsvis strenge krav til begrunnelsen i denne saken.
- (60) I tildelingsmeldingen hadde innklagede klippet inn et sammendrag av evalueringsmatrisen, hvor totalscore på de to tildelingskriteriene var oppgitt, samt sammenlagt score. For tildelingskriteriet *«Kvalitet og Gjennomføring»* var det opplyst at klager var vurdert som *«best eller likegod på alle evalueringspunktene»*. Videre var det opplyst at valgte leverandør var *«vurdert som best eller like god på alle praktiske deler av tenesten, men får eit lite trekk i høve rapporteringssystem då dette var noko betre beskrive hjå Geminor»*.
- (61) Selv om begrunnelsen påpeker på hvilket evalueringspunkt det var funnet kvalitative forskjeller mellom tilbudene, gir den ingen informasjon om hva disse forskjellene innebærer, utover at klager har en bedre beskrivelse av rapporteringssystemet. Etter nemndas vurdering, har begrunnelsen dermed ikke gjort klager tilstrekkelig i stand til å vurdere det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler i samsvar med tildelingskriteriet, altså i hvilken grad prisforskjellen veide opp for de kvalitative forskjellene mellom tilbudene, og dermed kontrollere om tildelingsbeslutningen er truffet i tråd med regelverket.

- (62) Ettersom den manglende etterprøvbareheten ikke gjør det mulig å overprøve innklagedes evaluering, kan feilene som er gjort ha påvirket utfallet av konkurransen, og klagegebyret skal derfor tilbakebetales, jf. klagenemndsforordningen § 13.

Konklusjon:

Nordfjord miljøverk IKS har brutt det grunnleggende prinsippet om etterprøvbarehet i anskaffelsesloven § 4 og anskaffelsesforordningen § 25-1 (2) ved å gi en mangelfull begrunnelse for evalueringen.

Øvrige anførsler har ikke ført frem.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Bjørn Berg

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur